ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ”

С Т А Н О В И Щ Е

от полковник професор д-р Камен Станев Калчев

професор в катедра „Комуникационни и информационни системи” на
факултет „Командно - щабен” на Военна академия „Г.С.Раковски”
живущ в гр. София, ж.к. Младост 1, бл. 368, ет. 9, ап. 26,
тел. 02 9226530

на дисертационния труд на Красимир Стайков Коев

на тема **„Повишаване на кибернетичната сигурност и отбрана на комуникационните и информационни структури на МО и БА”**

представен за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в област на висше образование „Сигурност и отбрана“ – 9, професионално направление „Военно дело“ – 9.1, докторска програма „Киберсигурност“

СОФИЯ
2019 г.

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Изучаването, проучването и анализа на проблематика свързана със сигурността, традиционно е във фокуса както на научните среди, така и на системите натоварени с отговорността да гарантират на обществото, условията за неговия просперитет и развитие.

Дисертационния труд представя специфична гледна точка на научен проблем, който безспорно се определя като актуален и значим, тъй като възниква през последните две десетилетия, а именно проблемът за киберсигурността.

Актуалността произтича и от още няколко съществени факта:

- Все по – нарастващата зависимост на всички обществени и бизнес процеси от киберсредата.
- Лисващата ясна регулаторна рамка – както национална така и международна, на взаимоотношенията между субектите в киберсредата.
- Не достатъчните публикации за изследвания на системите за киберсигурност и представяне на стратегии за тяхното развитие, в съответствие със съвременните сложни взаимовръзки в киберпространството.

Значимостта на изследването се поддържа основно от опита за детайлен обхват на няколко национални и международни системи за киберсигурност, възприемани от световната общност като фактори в тази област, а именно системите на САЩ, Германия, Русия, НАТО и ЕС.

Анализа на тези системи по единни критерии и включването в този анализ и системата за киберсигурност на България, също допринася за издигане нивото на значимост на дисертационния труд.

Не на последно място е необходимо да се отбележи и факта, че съществува тенденция за включване както на обществените и бизнес организации, така и на всички граждани в киберптостранството, с което се определя като още по – значим фактора киберсигурност.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Дисертационния труд е систематизиран в три глави увод и заключение.

Увода съдържа всички елементи определящи посоката на изследването и очаквания резултат. Достатъчно обширно са представени актуалността, и обхвата на изследването. Целите и задачите са логически обвързани.

В първа глава са анализирани системите за киберсигурност на САЩ, Германия и Русия. В значителен по обем описателен вид са разгледани както развитието им в исторически план, така и актуалното състояние на тези системи. В резултат на описателния анализ е синтезиран графичен вид на тези системи, наричан „организационна архитектура". Това е позволило на автора да разкрие положителните и отрицателните страни на разглежданите системи. Този подход на анализ и синтез е приложен и в останалите глави на научната разработка.

Във втора глава са разгледани системите за киберсигурност на НАТО и ЕС. В същата логика са представени организационните архитектури на разгледаните системи. Функционално са обвързани техните елементи, като са представени специфичните точки за връзка с други системи.

В трета глава се анализира националната система за киберсигурност на България. Описана е законовата и организационна рамка включваща елементи от нея. Направена е оценка чрез сравняване с разгледаните в другите глави системи и е синтезирано предложение за функционално изменение на системата, водещо до усъвършенстване на същата като цяло. Разгледани са елементите от военния компонент на националната система за киберсигурност и техния принос като цяло.

В края на всички глави има логически обвързани изводи, а в края на разработката са формулирани общи изводи.

От така представения дисертационен труд бих могъл да определя като новост за теорията на предметната област:

- Графичното представяне на системите за киберсигурност, което позволява бърз сравнителен анализ на структури и връзки.

- Представената хипотеза за включване в системите за киберсигурност на обществени и бизнес организации.

В резултат на разработката е реализирано обогатяване на знанието в предметната област, като са предложени правдоподобни критерии за оценка адекватността на системата за киберсигурност. Същите са приложени в изследването, с което е отчетено изпълнението на задачите и постигането на целта.

Получените резултати както в изводна форма така и множеството поддържащи графики, могат на намерят пряко приложение при изграждането и трансформирането на системи за киберсигурност – включително и на корпоративно ниво.

Считам, че получените в дисертацията резултати са лично дело на автора.

В разработката коректно са използвани 128 информационни източника основно на английски език достъпни в Интернет. Това показва, че въпреки специфичния характер за конфиденциалност на информацията в тази област, в резултат на пространния обхват на изследването авторът е успял да извлече и анализира достатъчно информация и да реши поставените задачи.

3. Критични бележки

Към положителните оценки на дисертационния труд могат да се направят следните критични бележки.

- Описателната част в текста значително надвишава аналитичната. Това води до затруднение в разбирането от читателя на текста и целта на изследването – например детайлното описание на Департамента за вътрешна сигурност на САЩ и Структура на USCYBERCOM.
- В дисертационния труд липсва формулирането на единна понятийна система още повече, че в международен план няма утвърдена такава.

- Приетите ограничения за анализ на системите за киберсигурност на САШ, Германия , Русия, НАТО и ЕС в ограничена степен подкрепят направените изводи. Т.е. според мен обобщаващите изводи трябва да са в следствие на значително по – широк преглед и анализ. Например липсва анализ на съществуващите регламенти на ООН и съществуващите и приети международни стандарти в областта.

- Синтезираните предложения за преструктуриране на националната система за киберсигурност и мястото на военния компонент в нея с всичките описани количествени параметри и функционални задължения, не са подкрепени от разчетни анализи, което поставя въпроса за тяхната достоверност.

Препоръки:

- Включване в анализа на водещите нации в областта от ЕС и НАТО като например Франция, Канада, Англия, Турция.

- Прилагане на пълен архитектурен анализ и неговото методологично утвърждаване за системите за киберсигурност.

- Разработване на количествени показатели поддържащи използваните критерии.

4. Заключение

В заключение мога да отбележа, че представения дисертационен труд отговаря на изискванията на научна разработка, представлява завършено самостоятелно научно изследване в областта на киберсигурността. Има научно-приложни приноси за предметната област и е обогатил знанието чрез използването на познати съвременни методи за изследване.

Резултатът от това изследване може да намери приложение при изграждането както на ведомствени, така и на национални структури за киберсигурност.

Всичко това съответства на изискванията за придобиване на научната и образователна степен „доктор”.

Предлагам на членовете на научното жури **да присъди образователната и научна степен „доктор” на Красимир Стайков Коев в област на висше образование „Сигурност и отбрана“ – 9, в професионално направление „Национална сигурност“ – 9.1, по докторска програма „Киберсигурност“.**

5. Оценка на дисертационния труд

Отчитайки резултатите от изследването, разработения дисертационен труд, личния принос на докторанта и неговото добросъвестно отношение към цялостната работа като докторант давам с убеждение положителна оценка на кандидата Красимир Стайков Коев като предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научната степен „доктор” в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана “, професионално направление 9.1. „Национална сигурност “, докторска програма „Киберсигурност“.

Член на журито: полк.проф. д-р .....(Калчев)
21.02.2019г.